

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona.
Előfizetési ár egy hónapra 30000 K

A magyar parlament.

A kormány egyik törvénytervezetét a másik után tárgyalja a parlament bizottságaiban és semmi kétség benne, hogy ezek a javaslatok valóban fontos és elodázhatatlan követelmények. Amíg azonban a kormány ilyen fardhatatlan kitartással dolgozik a reformok alkotásán, a honatyák egyre jobban sürgetik a nyári szünetet. Az a látszat, hogy a parlament kimerült, pihenésre, nyugalomra, higgadással s talán tisztultabb fejre van szüktetve.

A ház munkarendjének a megállapítására a kormány pártközi értekezletet hívott egybe. Sajnos ez az értekezlet nem tudott megegyezést létesíteni, de eredménytelenül sem végződött, mert módot nyújtott arra, hogy az ellenzék is előterjeszthesse kívánságait. Ezek közül legfigyelemreméltóbb tagadhatatlannal az az óhaj, amelyet Farkas Tibor és társa terjesztettek elő a házszabályrevízió megalkotása ügyében. Nyilvánvalóvá lett, hogy ez a kérdés ma már nemcsak a kormány óhajja, hanem az ellenzékét is erősen foglalkoztatja. Ennek feltétlen be kellett következnie, mert az a kifáradás, ami most a parlamenten észlelhető, éppen annak az ádáz harcnak, botrányos parlamenti viharoktól és személyes izü szécsatáknak a következménye, ami hónapok óta dominálta a törvényhozás esernőjét. Ennek szomorú és áldatlan következményei voltak.

Az érdembeli tárgyalások helyett hosszúra nyúlt, gyakran obstrukciós jellegű beszédek hangzottak el s ha pár napra be is állt némi higgadtabb tárgyalási periódus, egyes arkon-bokron keresztül interpelláló képviselők mindig találtak módot arra, hogy ennek a higgadtabb tárgyalásnak derekát szegjék. Igaza van a kormánynak, de dícséret illeti a higgadtan gondolkodó ellenzéki férfiakat is, amikor a házszabályrevízió kérdését aktuálisá téve, annak letárgyalását mindennél sürögősebbnek tartják. A parlamenti botrányoktól s a végnélküli szónoklatoktól megcsömörlött már ebben az országban mindenki s a joggal felháborodott vidéki polgárság egyöntetűen kívánja, hogy a házszabályrevíziót alkossa meg a parlament. Teremtse a parlament magának alkotó munkára alkalmasabb parlamenti atmoszférát s akkor nem fognak végkimerülésben szenvedni honatyáink, mert azt az energiafelesleget, amit személyes torzalkodásokra s meddő parlamenti viharok keltésére pocskoltak, megtakaríthatják maguknak, vagy az egész nemzet elismerése mellett áldozhatják a haza ügyének szolgálatára. Tegyük lehetővé, hogy a parlamentben a régi tradicionális hang és tónus domináljon, mert a nép szélesebb rétegeire kiterjesztett képviselőlet nem szolgálhatja a tárgyalási hang tejjés eldurvulását.

Vita a titkos szervezetekről és társaságokról.

A büntető novella bizottsági tárgyalása.

Budapest, június 12. A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága Platthy György elnöklésével csütörtökön ülést tartott, amelyen folytatta a büntetőnovella részletes tárgyalását. A tárgyalást a bizottság a 41. paragrafusnál folytatta, amely a titkos szervezetekről és társaságokról szól.

Az első felszólaló, Rupert Rezső szerint a 41. paragrafus ellentétben áll az 1921. évi III. tc. 3. paragrafusával, amely az államrend hatályosabb védelméről rendelkezik. A szakasz túlságosan szigorú és annak törlését kívánja.

Farkas Tibor az összes titkos szervezeteket büntetendőknek tartja, akár ki vannak véve a hatóság intézkedése alól, akár nem.

Rassay Károly szükségesnek tartja a szakaszt, amelyet nem tesz szükségtelemre az 1921. évi III. tc., mert az a rendet védi, a rendbontót bünteti, a szakasz pedig már a veszélyeztetettséget is bünteti. A szakasz szövegét azonban nem tartja megfelelőnek. Indítványozza, hogy vétség miatt büntessék azt, aki a hatóságnak be nem jelentett, vagy bejelentett, de nem engedélyezett titkos szervezetet alakít. Felveti azt a kérdést, hogy nem volna-e helyes a feljelentő büntetlenségét biztosítani.

Hébelt Ede először a gyülekezési jogot kívánja kódifikálni. Ugy érzi, hogy a javaslat a baloldali szervezkedést kívánja büntetni. Rassay indítványához hozzájárul.

Rubinek István magáévá teszi Rassaynak a javaslat mellett felhozott érveit, indítványát azonban nem fogadja el. Helyesli a feljelentők büntetlenségének biztosítását.

Vázsonyi Vilmos szerint arra kell figyelni, hogy a törvény se túl enyhe, se túl szigorú ne legyen. Nem minden társaság titkos, amelyet nem engedélyeznek, ezért a bejelentett, vagy

még nem engedélyezett egyesülés nem büntethető.

Elég, ha a törvény által büntetik a hatósági ellenőrzés nélkül megalakult és titkos szervezeteket, melyek tagjaiktól esküt, fogadalmat, vagy engedelmességet és ünnepélyes nyilatkozatot követelnek.

Pesthy Pál igazságügyminiszter válaszában megalapította, hogy az 1921. évi 3. tc. nem teszi feleslegessé a szóbanforgó szakaszt, mert az a sérelmet, az pedig a veszélyeztetettséget bünteti. A közrendet veszélyeztető kifejezés fenntartását kéri. A feljelentők büntetlenségének biztosítása tekintetében az elhatározást a bizottságra bizza. Elfogadja Farkas Tibornak azt az indítványát, hogy ne csak azt büntessék, aki adományt ad titkos társaságnak, hanem azt is, aki ilyen titkos társaságot bármiképpen segít. Hébelt Ede indítványát, mint ide nem tartozót, nem fogadja el. Nem tartja helyesnek a büntett minősítést, mert a súlyosabb eseményekre megvannak törvényeink. Ezért nem tartja helyesnek a hivatalvesztés és a politikai jogok felfüggesztésének kimondását sem.

Vázsonyi Vilmos reflektál az igazságügyminiszter válaszára kijelentette, hogy az igazságügyminiszter felvilágosítása őt nem nyugtatja meg. Ha indítványát nem fogadják el, azt a szakasz törlését.

Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelentette, hogy ő generalizál, Vázsonyi pedig specializál. A Vázsonyi által indítványozott szakaszt ezért feleslegesnek tartja.

A bizottság ezután a szakaszt elfogadta Farkas Tibor indítványával, amelyet az igazságügyminiszter szövegezett.

A bizottság holnap d. e. 11 órákor folytatja tárgyalását.

Vass miniszter: a magyar fórumon ijesztően sok a keresztény jelszó, tömérdek az ellentét és a gyűlölködés.

Budapest, jun. 12. A Katolikus Irók és Hírlapírók Országos Pázmányegyesülete csütörtökön este vacsorára hívta össze tagjait, hogy áldozzanak Pázmány emlékezetének. — Dr. Vass József népjóléti miniszter mondotta az ünnepi beszédet. A vacsorán megjelent többek között Szeitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke, Zsitvai Tibor a nemzetgyűlés alelnöke, Mayer János volt miniszter, Almássy László, a kisczardapárt elnöke, a Pázmány Egyesület vezetősége, élén Prohászka püspök elnökkel, stb. Az ünnepi vacsora a központi katolikus körben folyt le.

Vass József beszédében többek között ezeket mondta:

— A feladat, amelyet Pázmány megoldani iparkodott, majdnem vonásról-vonásra megdőbbszintően azonos a miénkkel, nincs meg a hazai területi egysége, nincs meg a nemzet egysége a szent korcával és a királyi trónnal való viszonylatban. Nincs meg a politikai erő magasabb egysége, sőt nincs meg a magyar társadalom kívánatos egysége sem, amelynek helyén gyűlölködő menő feszültségeket kell látnunk még a keresztény nemzeti alapokon állók között is.

— Mi nem harcolunk protestáns

testvéreink ellen, hanem velük együtt akarjuk harcolni és igyekeztünk a magyar jövőtől fordítani. Harcolunk a magyar nemzet igazságáért, a politikai és társadalmi értelemben vett keresztény gondolat egységéért. Ez az egység az összes építőerők egybefogásával magának a nemzetnek egységét jelenti olyan törekvésekkel szemben, melyek különféle jelszavak hangoztatásával egész történelmi mióvontunk kiforgatására törekcsenek.

— A magyar fórumon ijesztően sok a keresztény jelszó, tömérdek az ellentét, erősödik a gyűlölködés, gyengül az egymás megbecsülése és félt, hogy a legjobbak reményvesztetten és csüggedve félreállnak a nemtelen tülekedés helyéről. A nép értetlenül e gomolygó vezetőmeleg előtt és világosságot, biztatást, határozottságot vár és sürget. Ezért kell Pázmány hitével és kitartásával pótolnunk nekünk irók-nak szakadatlanul a keresztény magyar nemzet társadalmi, politikai és gazdasági erők összefogását és minden velünk együtt tenni akaró erők egybesimulását.

Hamis tudósítás Nagy Emil beszámolójáról.

Budapest, június 12. Nagy Emil, — volt igazságügyminiszter nyilatkozatot tett közbe, amelyben kijelenti, hogy a Nép című lapnak az ő jász-ladányi beszámolójáról közölt tudósítása nem felel meg a valóságnak, mert ez a tudósítás túlságosan kiszínezte a kormány működésére tett kifogásait, elenben teljesen elhallgatta a beszámolóban azt a részt, a mely Bethlen sikeres fáradozásainak meleg elismeréssel adózik.

Antiszemita zavargások Erdélyben.

Kolozsvár, június 12. Erdélyben megismétlődött az antiszemita zavargások. Tegnap Kolozsvárott a középiskolai növendékek megtámadták a Newyork-követség zsidó vendégeit. Az ottani román ledny-internátus növendékeit az utcán Masner rabbit és feleségét kövekkel megdöbbszítették.

Külföldi jó vélemény Magyarországról.

Páris, június 12. A Die Wie Financiere megállapítja, hogy a magyar kormány ismét sikert ért el nemcsak az ország belső rendjének biztosításával, hanem a szövetséges államokkal való jó viszony helyreállításával is. Bár az infláció erősen csökkentette a magyar korona értékét és ez a körülmény súlyos gazdasági válságot idézett elő, mégis reméljük, hogy a népszövetség és a magyar kormány együttes terve szerint a közeljövőben felveendő nemzetközi kölcsönt úgy mint Ausztria esetében, Magyarországon is hivatalos lesz arra, hogy a gazdasági helyzetet megjavítsa.

Kölesöntárgyalások Rómában.

Róma, június 12. A sajtó élénken foglalkozik azokkal a tárgyalásokkal, amelyek a magyar kölesön ügyében Rómában folynak. A Corriere Italiana megírja, hogy a tárgyalásokon magyar részről Teleszky, a Népszövetség részéről Bark, olasz részről pedig Ningner, a Generale Banka D' Italiana igazgatója vett részt. A lap kiemeli, hogy Magyarország minden más országot megelőzve először Olaszországgal tárgyalta a magyar kölesön elhelyezéséről. A meg egyezés, mely a tárgyalások eredményeképpen létrejött, mindkét félre nézve kielégítő.

Véget ért a bányászstrájk.

Budapest, június 12. A totabányai bizalmi testület még tegnap este elhatározta a munka felvételét, ami ma reggel 6 órakor meg is történt. Salgótarjánban délután 2 órakor kezdik meg a munkát. A borsodi és pücsi bányákban holnap reggel 6 órakor állanak munkába a bányászok. Tekintettel arra, hogy a munkások egy része vidéken tartózkodik, csak elkésve értesül a munka felvételéről, így a normális termelés helyreállítása csak hétfőre várható.

A kecskeméti gyümölcsstermelés nagyrésze elpusztult.

Kecskemét, június 12. Tönkrement a messze földön híres kecskeméti gyümölcsstermes nagyrésze. A baracktermésben közel 100 százalékos kárt okoztak a rovarok, nem is beszélve az időjárásról, amely szintén hozzájárult ahhoz, hogy a gyümölcsstermes kilátásai nagyon kedvezőtlenek legyenek. Az exportőrök egymásután hagyják el Kecskemétet és Nagykőrösre teszik át működésük tétét.

Egy milliárd értékű gyöngy eltűnt.

Budapest, június 12. Tegnap délután megjelent a rendőrségen dr. Lutzkó Vilmos bankár és bejelentette, hogy villájából, ahol családjával egyedül lakik, kedden, 10-én délelőtt 11 órakor titokzatos körülmények között eltűnt az egyik szekrény lapjára helyezett, kb. egy milliárd értékű gyöngyösor, amely egyike a budapesti található legértékesebb gyöngyösoroknak. A detektívek sorra kihallgatták a bankár személyzetét, azonban közülük senkit sem terhelhet a gyánu, mert valamennyien régi, megbízható alkalmazottai a bankárnak. A rendőrség a nyomozást folytatja s reméli, hogy a tolvaj hamarosan kézrekerül.

Fénykép a budapesti rablógyilkosság nyomozásában.

Budapestről jelentik: A Verbőczy-utcai rablógyilkosság ügyében eddig még nincs pozitív eredmény, a nyomozás során megtalálták a meggyilkolt egyik fényképét, amelyen az az óralánc van lefényképezve, amelyet a gyilkos elrabolt. Ezt a fényképet a péntek reggeli lapok közlik.

Svéd újságíró Debreczenben.

Érdekes vendég érkezett tegnap városunkban. Appelberg Sture az egyik legnagyobb svéd lapnak a Dagens Nyheternek a munkatársa fog néhány napot itt tölteni. Bejárja egész Magyarországot és tanulmányozza a magyarságot, a magyar problémákat. Meleg rokonszenves hangon beszél rólunk magyarokról s őszinte meglepetéssel szemléli maggas kulturánkat. A tegnapi estét dr. Láng Nándor, dr. Huss Richárd egyetemi tanárok és Csobán Endre városi főlevéltárnok társaságában töltötte. Holnap megfogja nézni az egyetemet, muzeumot, a városi levéltárat a kollégiumot és más kulturintézményeket.

Az áruraktárak válságára vonatkozó bejelentés határidejét kitalolták.

Budapest, június 12. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége a pénzügyminiszteriumban nyert autentikus felhatalmazása alapján közli, hogy az ipari üzemek és kereskedelmi áruraktárak esetleges megváltására vonatkozó bejelentéseknek ez évi június 15-én megállapított határideje elhalasztott. A bejelentéseket a kiadandó végrehajtási utasítás megjelenése után 15 nap alatt kell megtenni.

A francia elnökválasztás.

A baloldali pártok szavazatai megoszlanak Painlevé és Doumergue között.

Páris, június 12. A baloldali pártok mai előzetes szavazásában, amelyet a köztársasági elnökre való jelölés ügyében rendeztek, 475 képviselő és szenátor vett részt. A szavazás eredménye a következő:

A Kamara elnöke Painlevé 302, a szenátus elnöke Doumergue 149, Poinecaré 1 szavazatot kapott; 19 szavazólap üres.

Páris, június 12. Millerand holnap délelőtt elhagyja az Elyseét és Versailles lakásába költözik.

A Times szerint Millerand távozása a kommunisták győzelmét jelenti.

Londonból jelentik: A Times Millerand lemondásával kapcsolatban azt írja, hogy az elnök visszalépése a kommunisták győzelmét jelenti. — Kaschin kommunista képviselő már régebben kijelentette, hogy a szov-

jetnek számadása van Milleranddal, akinek lemondása úgy látszik az első tétel a kommunisták számláján. A kommunisták bizonyára nagyon esodálkoznak — írja a Times — hogy a szenátusban váratlan szövetségesre találjanak.

Ki lesz az új elnök?

Párisból jelentik, noha az elnökválasztást megelőzően a párok sűrűn tanácskoznak, a helyzet még nagyon tisztázatlan. Az eddigi jelek szerint minden valószínűség mellett szól, hogy Painlevét jelölik elnöké.

Doumergounak igen jelentős esélyei vannak. Arról is beszélnek, hogy esetleg egy harmadik személy, pl. Leygues, volt miniszterelnök, tehát egy semleges jelölt kerülhet az elnöki székbe. Herriot kijelentette, — hogy csak abban az esetben vállalja a kormányalakítást, ha a baloldali mai ülésén Painlevét jelölik.

A nemzetgyűlés elfogadta az iparosok szövetkezetéről szóló javaslatot.

Budapest, június 12. A nemzetgyűlés tegnap esti ülésén betérjesztették az indemnitást. A Ház kimondta rá a sürgősséget.

Következett az Iparosok Országos Központi Szövetkezetéről szóló törvényjavaslat. Láng János a háziipar fejlesztését hangsúlyozta, a javaslatot örömmel elfogadja.

Rupert Rezső szintén elfogadja a javaslatot, bár a 22 milliárd rendelkezésre bocsátott összeget kevesli. Hegyeshalmi Lajos fejtegeti, hogy a javaslat jelentős segítséget nyújt az iparosságnak.

Peidl Gyula kifogásolja, hogy a

szövetkezet vezetőségének többségét a kormány nevezi ki.

Szabó Imre nem fogadja el a javaslatot.

Több felszólaló nem lévén, elnök a vitát bezárja.

A nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban elfogadja.

Láng János két határozati javaslatát a keresk. miniszter hozzájárulása után szintén elfogadják.

Áttérnek a részletes tárgyalásra és a második szakaszig jutnak el, mikor az elnök a vitát félbeszakítja és folytatását holnapra tűzi ki.

A debreceni és miskolci postaigazgatóságok egyesítése.

Miskolc ragaszkodik a postaigazgatósághoz. — Miskolc városa kész felajánlani a legmesszebbmenő segítséget a postakincstár javára.

Megírta a „Debreczen“, hogy Demkó Jenő h. államtitkár, a debreceni postaigazgatóság vezetője 40 évi szolgálat után nyugalmába vonul. Arról is hírt adtunk, hogy a kormány a pénzügyi szanálással kapcsolatosan meg fogja szüntetni a miskolci postaigazgatóságot s annak jelenlegi vezetőjét, Rákóczi Mihályt fogja Demkó helyére, a debreceni postaigazgatóság élére állítani.

Miskolc város közigazgatási bizottsága kedden délután tartott ülésében foglalkozott az ügyvel s többek felszólalása után az a nézet

alakult ki, hogy a postaigazgatóság megszüntetésével súlyos sérelem éri Miskolc pezsgő ipari és kereskedelmi életét. Az egyik felszólaló szerint valószínű, hogy a kormány visszavonja a postaigazgatóságot megszüntető rendeletét, ha a város áldozatkészségről tesz tanubizonyságot.

Dr. Hodobay Sándor polgármester felszólalása után arra az álláspontra helyezkedett a bizottság, hogy a kereskedelmi miniszternél felterjesztésben fog tiltakozni a postaigazgatóság megszüntetése ellen s kész felajánlani a legmessze-

szebbmenő segítséget a postakincstár javára, ha az a postapalota építésére már korábban megszerzett telken építkezni akarna.

Debreczen szempontjából amúgy inkább is figyelmet érdemlő ez az állásfoglalás, mert nálunk a postapalota építése még mindig késik és sok akadályba ütközik. — Félő, hogy ha a miniszter ragaszkodik a két igazgatóság összevonásához, a miskolciak e nagy felajánlkozásával egy olyan rivalitás fog kifejlődni a két város között, amelyen a régebbi időben Debreczen és Nagyvárad között divott s amelyen a rövidebbet gyakran épen Debreczen húzta.

A stabilizáció eredménye lesz, hogy több ipari és kereskedelmi vállalat el fog tűnni.

Páris, június 12. A Temps munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Popovicssal, aki részletesen nyilatkozott Magyarországról jelenlegi helyzetéről, valamint a jövő kilátásairól. Az ország mostani válságát az ország szétdarabosására és a forradalmakra vezette vissza. Az újjászervezés munkája azonban már megkezdődött és annak sikerében pillanatig sem szabad kételkedni. A küszöbön álló stabilizációnak valószínű következménye az lesz, hogy több ipari és kereskedelmi vállalat eltűnik. Ez a fordulat a létszám- apasztással együtt némileg esőkennteni fogja az ország fogyasztóképeségét, de ez csak átmeneti helyzet lesz, jele a bétegségből való felépülésnek. Megnyugtató, hogy az ország termelőképesége egyre növekszik. A termelés főága a mezőgazdaság, de Magyarország nem mondhat le iparának, különösen a cukor, gép, malomiparnak és részben a textiliparnak fejlesztéséről. A termelést elő fogja segíteni, ha eltörik a kereskedelmet korlátozó rendszabályokat.

Popovics végül ismertette az új vámtarifát.

A megyék sem fognak az államtól segítséget kapni.

Takarékosság a szanalásért.

Budapest, jun. 12. A szanalási program végrehajtása súlyos anyagi megerőltetést jelent az önkormányzati háztartásokra, különösen pedig a vármegyékre, amelyek ezentúl nem kapnak segítséget az államtól és kénytelenek lesznek összes kiadásukat a maguk bevételeiből fedezni. A takarékosági elveket rendelet fogja nemskára leszögezni. E rendelet alapelveit a ma délelőtt kezdődött ankét tárgyalta meg a belügyminiszteriumban. Az értekezleten a belügyminiszterium, a pénzügyminiszterium és kereskedelemügyi miniszterium képviselőin kívül az összes vármegyék alispánjai is résztvettek.

Ladik Gusztáv államtitkár a következőket mondta:

A vármegyék önálló gazdálkodása a szanalási program végrehajtásának következménye. A legmesszebbmenő takarékoskodásra van szükség, hogy költségvetésünket egyensúlyba tudjuk hozni. E takarékosági elveket és azok keresztülvitelének módozatait volt hivatva megbeszélni a mai ankét. A belügyminiszterium a közlelmezési miniszteriummal egyetértésben legközelebbi rendeletet bocsát ki, amely le fogja szögezni a legszigorubb takarékoskodás keresztülvitelére alkmas módokat és eszközöket és ezt a rendeletet megküldik valamennyi vármegyé törvényhatóságának.

Izzadás ellen ANTISANOL

kenőcs, elismert kitanó hatású gyógyszer, készíti

BÁNÓ ANDOR

„Arany Angyal“ gyógyszer-tára. Debreczen, Piac-utca és Szent Anna-utca sarok. Telefon szám: 4—53. Törvényesen védve.

Rabindranath Tagore szerint a nyugati kultúra helyett a keletit kell egységessé tenni.

London, jul. 12. Rabindranath Tagore indiai költő a pánázsiai mozgalom élére állott. — Tokió-ból jelentik, hogy Tagore sok ezer diák előtt beszédet mondott s abban a japánok ellen irányuló amerikai bevándorlási tilalmat is szóvá tette. Beszélte arról, hogy az indiai és a japán kultúra között sok érintkezési pont van, a két kultúra közel rokon s ezeket az érintkezési felületeket a két nép politikai életére is át kell vinni, még pedig olyanformán, hogy a nyugati kultúra hatalmi és pénzvágya ellen a keleti kultúrát egységessé kell tenni.

Elérkezett az ideje, hogy Ázsia öntudatra ébredjen. A költő beszédét a japán ifjúság nagy tetszéssel fogadta és a gyűlésen elhatározták, hogy vezető egyéniségekből bizottságot alakítsanak s ennek feladatává teszik, hogy a pánázsiai mozgalmat Kínában is terjesszék s nagyszámu agitátort küldenek Kínába.

Az angolok sem hisznek a halálsugarakban.

Budapest, jun. 12. London: A szakértők kételkedni kezdenek a Grundel Matthews szenzációs felfedezésében, a gyilkos sugarakban. Az angol hadügyi bizottság meggyőzőbb kísérleteket kér.

Ideges hangulat Japánban az amerikai bevándorlási törvény miatt.

London, jun. 11. A Déli express jelentik newyorkból. Japánban az amerikai bevándorlási törvény keltette elégtelenség fenyegető alapot ölt. Tokióból arról számol be a lap, hogy a japán külügyminisztériumot komolyan nyugtalanítja a helyzet. A tekiói amerikai-akon bizonyos idegesség látszik és aki csak teheti, elutazik Japánból.

Magyar művész első díja az olimpiáson.

Páris, június 12. Az olimpiai játékok nagybizottságának művészeti albizottsága Hakos Alfréd budapesti műépítész olimpiai stadion pályázatát az olimpiai szépművészeti kiállítás legmagasabb díjával: az ezüstéremmel tüntette ki.

Trópusi villámlás és felhőszakadás Sopron felett.

Két munkást megbénított a légnyomás.

Sopron, június 11. Tegnap este ismét hatalmas vihar vonult végig Sopron felett. Az ézzenés percekig tartott s a villámlás olyan erős volt, hogy néha valóságos lángnyelvek nyultak a földig. Az itélet időben két fiatal munkás tartott hazafelé. Utközben az egyik kápolna teteje alá menekültek. A villám becsapott az egyik közel levő fába és a légnymás földhöz vágta őket s elvesztették eszméletüket. Amikor magukhoz tértek, fel akartak kelni, de nem tudtak, a légnymás megbénította őket. A két munkást: Pajnik Jánost és Radics Sándort szállították a soproni Erzsébet kórházba. Csak hosszabb gyógykezelés után javult állapotuk.

Szappanok Kölni vizek
OLCSÓ ÁRUSÍTÁSA
a Fo galmi Illatszárban, Piac-utca 21.
Reklámárak a kirakatokban!

Julius elsején már folyósítják az aranyparitások fizetését.

Budapest, június 12. Séthy Antal igazságügyi államtitkár, a KANSZ ügyvezető elnöke, a következőképpen informált bennünket:

— Teljesen korai még végleges számadatokról beszélni. Voltaképpen még a tárgyalások közepén vagyunk és felfogásom szerint csak a jövő hét közepére várható a tisztviselők aranyparitások fizetésében a végleges döntés. Annyi tény, hogy július

elején már aranyparitások alapon számított közalkalmazotti fizetések lesznek érvényben és nem lehetetlen, hogy a számvevőségek július elejéig el tudnak már készülni munkájukkal és akkor már július 1-én aranyparitások fizetését folyósítják. Ha azonban ez nem történik meg, akkor néhány napos késedelemmel folyósítják a különbözetet, ami azonban lényeges differenciát nem jelent

Katonai készülődések Romániában.

Szemelvények az erdélyi lapokból.

A most ideérkezett erdélyi lapokból vesszük ki az alábbi híreket, melyek háborus, vagy legalább is erős katonai készülődésekre vallanak:

Tábornoki konferencia a király elnöklése alatt.

Bukarestből táviratozzák: A hadseregfelügyelők és hadtestparancsnokok a király elnöklése alatt a királyi palotában konferenciára ülnek össze. Résztvesznek a konferencián még Károly trónörökös, Mardarescu hadügyminiszter, Lupescu tábornok, a vezérkar főnöke is. A konferencia tanulmányozni foja a hadsereg állapotát és a határ széli helyzetet, a hadtestparancsnokok pedig előterjesztik jelentéseiket a királynak.

Az aradi rendőrség felhívása

Az aradi első kerületi rendőrség felhívja mindazokat az első kerületben lakókat, akiknek birtokában telefon, tábori telefonkészülék, villanyfelferelés vagy posta galamb van, jelentkezzenek szerdán reggel az első kerületi rendőrségnél.

Tartalékos tisztek bevonulása.

Bukarestből jelentik: A nagyvezérkar közli, hogy az 1919., 20., 21. évfolyamhoz tartozó tartalékos tisztek július elsejére hadgyakorlatra kötelesek bevonulni. A tisztek teljes hadi felszereléssel kötelesek jelentkezni csapattesteiknél.

A jászkarajenői meghiusult bombamerénylet ügye a bíróság előtt.

Budapest, jun. 12. Az elmúlt esztendő sorozatos bombamerényletei közül az egyik bombamerénylet tervének bűnpöre tegnap került főtárgyalásra a budapesti büntetőtörvényszéken, a Schirilla Achil dr táblabíró tanácsában. Ennek a bűnpörnek három terheltje került a vádlottak padjára: Keő-Kutsera István jászkarajenői kocsmáros, Gyalay Mihály és Adorján Géza ébredővezérek. — A királyi ügyészség gyilkosság elkövetésére irányuló szövetség büntette címén emelt ellenük vádat a meghiusult jászkarajenői bombamerénylet miatt. Kiderült a tárgyaláson, hogy az elsőrendű vádlott Keő-Kutsera nyole hónapot ült már csalás miatt. Egyébként tagadja a terhére rótt bűncselekményt.

A bíróság ezután Gyalay Mihály részletes kihallgatását akarta foganatosítani. Az elnök felteszi az első kérdést, hogy büntösnek érzi-e magát.

Gyalay így válaszolt: — Mielőtt vallomást tennék, be kell jelentenem a bíróságnak, hogy védekezésem során olyan dolgokat kell előterjesztenem, melyek állam érdeket sértenének.

A bíróság végeredményében úgy döntött, hogy Gyalay Mihályt zárt tárgyaláson hallgatja ki. — Nyilvános tárgyaláson vallott azonban a harmadik vádlott, Adorján Géza. Kijelentette, hogy két hasznavehetetlen bombát adott át Gyalaynak, mert kérte azokat.

A tárgyalásokat holnap folytatják.

Anglia sürgeti Németország felvételét a Népszövetségbe.

London, június 12. A Dayli Telegraph politikai munkatársa írja:

A brit diplomácia fáradozásai ebben a pillanatban abban összpontosulnak, hogy a német kormányt meggyőzzék annak szükségéről, hogy azonnal kérjék Németországnak a nemzetek szövetségébe való felvételét. Macdonald miniszterelnök az augusztus-szeptemberi népszövetségi közgyűlést olyan történelmi alkalommá akarja avatni, amikor az általános gazdasági javulás felé döntő lépések történnek. (MTI)

Egy főispán és egy földbirtokos rágalmozási pere.

Putnoky Mór, Diószegi Dezső és egy elhunyt főispán levele 1.700.000 koronára büntették Diószegit. — Itéletábla tárgyalás

Olyan ügyben hozott ma ítéletet a debreceni ítélőtábla Oláh tanácsa, melynek szálai vissza nyulnak a legutóbbi választási kampányba. Putnoky Mór, volt főispán, jelenleg egységspárti képviselő és Diószegi Dezső földbirtokos ellenétes programmal léptek fel s heves választási küzdelem fejlődött ki közöttük.

Diószegi Dezső, Kubinyi Géza, időközben elhunyt főispántól egy levelet kapott, amely Putnoky Mór politikai és hazafiúi magatartására vonatkozólag súlyos rágalmozásokat tartalmaztak. — Diószegi a levelet felhasználta a választási küzdelem hevében. Diószegi tagadta, hogy mutogatta volna a kérdéses levelet, azonban Zombori Géza, ezredes eskü alatt ellene vallott. A miskolci törvényszék büntösnek mondta ki és 700.000 korona pénzbüntetésre ítélte el. — Felebbeszésvoltán tegnap délelőtt foglalkozott az ügygel a debreceni ítélőtábla Oláh tanácsa. A bíróság másfél órai tárgyalás és tanácskozás után 1.700.000 koronára emelte fel Diószegi büntetését, mi ellen ügyvédje felülvizsgálati kérelmet jelentett be.

Kenyer

a köztisztviselőknek előnyösen ismert, jelenleg 4200 K és közép barna kenyertünk köztisztviselőknek kilogrammonként

600 koronával olcsóbban,

vagyis 3600 koronába adjuk kizárólag Sas-utcai és Vargakerti gyártelepi lerakatunkban. 100 db. block, mely 200 kgr. kenyér vásárlásra jogosít, 2000 koronáért Bethlen-utca 23. sz. a. irodánkban válthat ki minden köztisztviselő, igazoltatvány felmutatása ellenében.

Korona Gőzkenyérgyár RT.

Kölni vizek szappanok és puderek

bel- és külföldi illatszerek legolcsóbb beszerzési forrása a

„PARFUMERIE ILONA“
SZENT-ANNA-UTCA 1. SZÁM.

KÜLÖN MANICÜR.

Kölni vizek dekája 800 K-tól.

Egy kió egjobb minőségű szappan 20 ezer korona.

Női kalap alakítások

a legujabb formákra, valamint férfi kalap javítások gyorsan és pontosan készítnék

SZÉLL GERGELYNÉL

Piac-utca 63. szám. Telefon szám: 11-11.

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

csak

FELDHEIM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

FEST Lengyel MOS
KELMEFESTŐ

kifogástalanul min. n. nemű ruhát

Csapó-utca 28. és Csapó-utca 95.

Hallgató ajakkal...

Látogatás egy debreczeni költőnél.

Zöld buksziszok, tuja és fenyőfák sötét zöldjétől illatos, gyönyörű udvaron mentünk át, hogy bekopogtassunk egy hallgató ajku poétánál: dr. Hegedüs Béla ügyvéd költő-lelkű hitvesénél, Simon Erzsébet uraszszonynál.

Négy éve is van már talán annak, hogy figyelemre méltó lírai költemények jelentek meg sűrű egymásutánban a debreceni lapok hasábjain és egy kedves kis hetilapban A költeményeket Simon Erzsébet, a vidéken nem első női szerkesztő írta, az akkori egyetlen hetilap tulajdonosa. — Négy év... A kis lírai költemények szép és elegáns írója dr. Hegedüs Béla felesége lett és azóta nem élenkítették színes virágokrétaiként versei a debreceni lapokat. Bekopogtatunk a finom, választékos úri otthon ajtaján, hogy megkérdezzük: miért pihen a költő tolla?

Szép festményekkel, puha szőnyegekkel, hatalmas könyvtárral, művészi ízléssel telített szobában fogad bennünket dr. Hegedüs Béláné és feltett kérdéseinkre mosolyogva válaszol:

— Miért pihen a tollam? De hát ez tévedés! A tollam nem pihen, sőt ternekenyebb, mint valaha! Csupa ambíció vagyok és nagy, nagy elmélyedés. Klasszikus írók ragyogó emlékeit élvezem, tanulmányozom. Tanulok és közben szépnem és boldognak találok az életet...

— Dolgozom is. És milyen gyönyörrel. Oly nagy öntudatot, büszke boldogságot ad ama gondolatok tömege, amelyek sűrű sorokban lepik el tollam nyomán a hó-tiszta íveket, hogy már magáért ezért, minden külön színes dicsőségtől mentesen is, szép és tartalmas az élet. Könnyű kis lírai költemények most is szaladnak ki tollamból, de komoly, nagy munkán is dolgozom. Életem első komoly — nagy szindarabján dolgozom. Talán irályom is új lesz, de ha lehet így neveznem: látványos dráma, de ment minden vásári, erőszakos beékelésektől. Színpadi művem meséje színes látványosságokat hoz magával, ami nélkül én az új irányt elképzelni se tudom. De talán nem is új ez, csak vissza kell néznünk Madách halhatatlan alkotására, a soha el nem muló dicsőségű: Ember tragédiájára! Menyi színes, gyönyörködhető kép s mennyi megzavartató filozofia! Én azt az utat választottam. En a mélysegeket szeretem, a lélek ezernyi szín változatait. Ott, ahol briliánsok van nek könnyek közé temetve: a szívnek legmélyén, a lélek halk finomságai közt: ez az én utam.

— De látja, én ma első sorban is asszony vagyok, csak azután költő. Időmet lefoglalja a háztartás. Lakásunk teltive van kedves, régi és drága dolgokkal. Szeretem ezeket és gondozom, időm a világ számára alig van. De gondolataim is annyira elfoglaltak és annyi földi boldogságot adnak nekem, hogy nem vágytam eddig nyivánosság elé. Ugy érzem, hogy ma ezredrészt sem tudom még adni annak, ami bennem ég, forr: ezután, amikor már majd nekem is lesz talán egy-két halk szavam, talán majd megmutathatom: ki vagyok és azt, hogy nem pihent a tollam...

Ha érdeklék: egy pár versemet átadom — itt szeid mosoly öntötte el a költő arcát — látja, ilyen vagyok én. Ez itt, ez három költemény... Noha elkészredett, vad erő, máskor halk életvágyás és mindig, mint ez a harmadik költemény: szentimentális és lágyan, sóhajtvva szerető...

Mosolyogva állt fel és kikeresve a három kedves verset (nehéz a keresés, mind egyformán kedves! elbuzosított tollam dr. Hegedüs Béláné. S míg gondolkodtunk okos szavain, — úgy találtak, igazán van legjobbat rá: egy gyönyörű gondolatokkal te-

litett lélek. De mily boldog az, aki lelkében barátira lel!

Itt adjuk különben dr. Hegedüs Béláné három legújabb versét:

JÖJJÖN VELEM MINDEN, MINDEN!

Virág ne nyiljon, pipacs ne virujon, harmat ne permetezzen, buza ne teremjen a földön!

A szem ne lászson, ásó ne ásson, a föld ne teremjen, eső soh'se essen a földre!

Ne szerethessen, ne temethessen, ne csókolhasson, semmit se hallhasson ember!

Pusztuljon minden, pusztuljon minden, fü, fa, szépség, virág: az egész, egész világ kopárra!

Mint az én szívem, mint az én hitem, míg éltem, míg égtem, míg féltem, míg kértem. hiába.

UJRA KEZDENI!...

Óh, kis pomponos cipellőt szeretnék ismét a lábikómra, úgy mint hajdanán, és kis öv nélküli fehér ruhácskát.....

Nagy kutyát mellém, mi ott nyulna lustán kocsim kerekénél, engemet féltve, de félszemmél nézve: egy ordás kis cicát.

És szeretnék tipegni árvácskák között, mint háziak kincse — úgy mint hajdanán — és hallani újra, kacagó szókból: hogy jár a baba..... jár.....

PIROS SZIRMÁBAN
TE HAJOLTAL RAM.....
Rigófütyty, és madárdal, tilinközengés, hárfapengés: mind Téged hoznak én élelem.

Sötét az este.... fejemre omlik két piros rózsá, szerelmes szóra, ...rólad mesél ez est nekem.....

Két piros rózsá harmatos csókra szívmát számhoz ejli, sötét az este..... (csak a rózsá teste) hogy két könyvesp most innen milyen messze száll.....

Egy debreceni és egy budapesti fiatalember 50 ezer kilométeres autóturája Amerikán át.

Horváth Ferenc debreceni és Osváth Gyula budapesti fiatalemberek kimentek nemrégiben Buenos-Airesbe, szert tettek egy autóra és kalandos utri határozták el magukat. 50.000 kilométert akarnak megtenni praireken, óserdőkön, mocsarakon át végig a két Amerikán át. Buenos-Aires — Santiago — Peru — Ecuador — Colombia — Panama — Mexikó — New York — Venezuela — Bolivia — Brazília — Uruguay — Buenos-Aires a tervbevevett utvonat és úgy számítják, hogy két és félszettendő alatt feltétlenül megteszik az utat, ha — mint hozza írott leveleikben mondják — a magyarok istne megsegíti őket. Egyelőre Buenos Airesből a pamprakon és az Andeseken át Santiagóba jutottak el. Utközben a 6000 méter magasságu Aconcagua eltalálta belevésték jelmondatukat:
— El fin a hazá!

Olvassa a Debreczent

Küldje fel a Debreczent Frank Edenél.

A Debreczeni Patronage-Egyesület június 15-iki, vasárnapi gyermeknapja

Vasárnap, június hó 15-én tartja a Debreceni Patronage-egyesület szokásos évi gyermeknap gyűjtését a városunkban élő apátlan- anyátlan gyermekek felsegélyezése céljából. Résztvesznek a gyűjtésben városunk társadalmának vallás és társadalmi osztály különbség nélkül összes urnői és egyesületei.

— A június 12-én megtartott értekezlet a gyermeknap programját a következőképpen állapította meg:

Vasárnap reggel 7 órakor zenés ébresztő a város főútvonalain.

Reggel 9 órától délután 2 óráig a főútcán felállított sátrakban virág, sör, likőrök, kifli, pogácsa és más sütemények árusítása és perselyes gyűjtés. A sátraknál Magyar és Kiss Béla zenekarai hangversenyeznek. A következő helyen lesznek sátrak felállítva: Kaszinó előtt Fráter Erzsébet urnő vezetésével; Passage előtt Sass Béláné urnő vezetésével; a Kistemplom előtt Szabó Gusztávné urnő vezetésével; a főposta előtt Zoltán Ödöné urnő vezetésével; a Bika előtt Nagy Endréné urnő vezetésével a Mansz. iparos asszonyai; a városháza előtt a színészek sátorá Hally Mariska urnő vezetésével.

A sátrakban a napi áron jóval olcsóbban lesznek árusítva az egyes dolgok, így: 1 drb sóskifli 400 K, 1 drb pogácsa 300 K, 1 pohár sör 3000 K, 1 pohár likőr 2000

K, 1 pohár málnaszörp 2000 K, 1 szál virág 100 K.

Déután a nagyerdőn felállított sátrakban lesz ugyancsak virág, kifli és sör árusítás és perselyes gyűjtés a következőképpen: a nagyerdei trafiknál: Garda Dezsóné urnő vezetésével; a villamos megállónál: Zoltán Ödöné urnő vezetésével; a cukrászda előtt Szabó Gusztávné urnő vezetésével.

A nagyerdei sétányon a Magyar Imre zenekara és az Egyetértés fuvózenekara hangversenyeznek.

Pontban 4 órakor a ref. nagytemplomtól kiindulva a cserkészfiúk és leányok impozáns felvonulásával kezdődik az ünnepély. A nagyerdei gyűjtés 8 óráig tart. — Lesz kabaré-előadás a nagyerdei gyűjtés 8 óráig tartómlmlskkkkmm fürdő udvarán 2000 K belépőjegygyel.

Felhívjuk a nemes város társadalmát, hogy mindenki tehetségéhez mérten vegye ki részét a magyar gyermekek megmentési munkájából és adományával járuljon hozzá, hogy a Debreceni Patronázs Egyesület áldásos működését a jövőben is folytathassa. — Az adományokat kérjük vasárnap reggel 8 órakor a városháza közgyűlési termébe küldeni, ahol azokat a rendező-bizottság átveszi. — Az Elnökség.

Két és fél évet kapott a nádudvari ékszerabló.

**„Pénzt vagy életet, zsidó!”
Hogy történt a rablás.**

Nagy port vert fel annak idején az a vakmerő rablás, melyet Helmecezi Lajos követett el Rosenbaum Bernát nádudvari koresmáros sérelmére. Helmecezi 1923. november 13-án este ruhadarabokkal borította be arcát, úgy, hogy csak a szem maradt szabadon. Rosenbaum nádudvari koresmáros házában alakát betörte s azon keresztül behatolt. A koresmáros még ekkor nem ébredt fel. Biztos kézzel fedezte fel a szekrényt, melyben a drágaságok voltak s az abban lévő, akkori értékben négy millió korona áru arany-ezüstneműt, briliánsokat a zsebébe rakta. Azután lámpát gyújtott, felkapott egy hatalmas dorongot s odaállott az alvó ember ágya elé:

— Pénzt vagy életet zsidó! Ugy sem tudtok elmenekülni, mert minden ajtó el van állva. — kiáltott a koresmárosra s magasra emelte a hatalmas bunkót.

Az álmában megzavart koresmáros rémülten ugrott ki az ágyból, összeszedte a háznál található 140.000 koronát s szónélkül nyujtotta át a rablónak.

Helmecezi a főváros felé vette az utat, azonban rövidesen lefűlelte a rendőrség. Elfogaátsa után kalandos mesét tállalt fel a vallató hatóságának. Azt mondta, hogy egy Molnár nevű ismerőssel találkozott Kabán a vonaton, ki mivel szintén Nádudvarra igyekezett, felajánlotta neki, hogy menjenek együtt. — Ebben meg is egyeztek, azonban mivel a vasutmelletti koresmában sokáig pálinkáztak, lekésték a nádudvari vonatot. Gyalog indultak el, utraavlóul pálinkát vittek. Mire Nádudvarra értek a flaskó megint kiürült, pedig még mindig szesz után áhitoztak. Ilyen kívánságok közt érkeztek el Rosenbaum koresmája elé. Helmecezi, mint mondta, felajánlotta, hogy felkölti a koresmáost, mert lehetetlen állapot tovább is pálinka nélkül lenni. Így került be a koresma helyiségbe. —

Neki nem volt szándéka kirabolni a koresmáost. A főtárgyaláson kisült, hogy az egész előadás nem egyéb, mint ravasz mese, melyet a kihallgatott tanuk is megcáfoltak. Molnár kőműves személye is költött: Helmecezi egyedül követte el a rablást. A törvényszék, tekintettel arra, hogy a vádlott nagyon fiatal és meglehetősen részeg volt a tett elkövetése idején, 2 és fél évi fegyházra és 10 évi hivatal vesztésre ítélte el. — Felelbezés folytán a debreceni ítélőtábla tegnap foglalkozott ezzel a bűnüggyel. A Perjessy tanács hosszú tanácskozás után helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

KALAPOK
LEGSZÉBB
LEGOLCSÓBBAN
WERNMANN ES FRIEDMAN
Piac-utca 10.
Bikával szemben.

Direkt importált
kávé különlegességek
Soemanick,
Arany Jáva,
Mocca
Helsbery,
Menudo,
Domingo,
Margogyp nyersen és pörkölve
Montsek Géza
Debreczen, Kossuth utca.

Hírek

A máv. filharmónikusok zenekarának vasárnapi matinéja.

Vasárnap, e hó 15-én délelőtt fél 11 órakor tartja meg szezonzáró nagy hangversenyt a máv. filharmónikusok kitűnő zenekara a máv. műhelytelep hatalmas hangverseny-termében. Első híradásunk széleskörű érdeklődést keltett városzerte, amelyet megindokoltá tesz a magas színvonalu és igen előkelő izléssel egybevágóított műsor, amelyet most egész terjedelmében közlünk.

- A matiné műsora a következő:
 1. Auber: Nyitány a „Portici néma” operából. Előadja a zenekar.
 2. Dohnányi: Rapszódia. Zongorán előadja Szitha Jolán urhölgy.
 3. a) J. S. Bach: G-moll, 2. rész. Grieg: Op. 63. Norvégdaikok: 1. Nép dal, 2. Havasi pásztorjáték, 3. Tanc. Előadja a zenekar.
 4. Chopin: a) Prelude, b) Berceue. Zongorán előadja Szitha Jolán urhölgy.
 5. a) Mendelssohn: Hazatérés... b) Wagner: Belépő induló a Tannhäuser operából. Előadja a zenekar.
 A belépés díjtalan, de szíves adományokat a zenekari alap javára köszönettel fogad és nyugtáz a rendezőség. Belépésre jogosító jegyek a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél dr. Reitmayer Rudolf titkárnál válthatók. (Telefon: 75). — A zenekart Ehrlich József karnagy vezeti. Kívánatos a pontos megjelenés, mert előadás alatt az ajtók szigorúan zárva lesznek.

— Csóka Sámuel szabadságon. Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző kivette rendes évi szabadságát. — Távolléte alatt dr. Szabó Elek tb. tanácsnok és dr. Való Antal tb. aljegyző fogják helyettesíteni.

— A Debreceni Stefánia Szövetség folyó évi június hó 15-én sorsuzást tart. Főnyeremény 50 kg. cukor, ezenkívül 100 kg. nullástiszt, 100 kg. főziszt, 100 kg. kenyérliszt, leánykruhát, 5 kg. cukrot, 5 kg. lisztet stb. lehet nyerni. Sorsjegyek kaphatók Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatalának Miklós-utca 23. szám alatti helyiségében délelőtt 8 órától 1-ig és délután 3 órától 6 óráig. A nemes célra való tekintettel felhívjuk a nagyközönség figyelmét a Stefánia Szövetség sorsjátékára. Egy sorsjegy ára 3000 korona. A nyeremények értékéhez képest igen csekély összeg.

— Gyarapodik a városi múzeum. A nagy kulturjelentőségű városi múzeum anyaga egyrészt a megerő városi közönség támogatása által szerezte meg. A f. év június hónapjában is több gyarapították ajándékaikkal a múzeumi gyűjteményeket. Az érem és régiség-tár a következő ajándékokat kapta: Darvassy Sándortól 20 dr. külföldi osztrák, magyar, olasz, olán pénzjegyet. Falussy Sándor ref. lelkészöl bútorok szarvakat. Vitéz Csányi Adorjánól 9 drb. világhábotus emléket, katonai felszerelési tárgyakat. Hamner Miklós tanulóól Lucius Verus ezüstdénárát. Hegedűs Károlytól nagy karnéol mentegombot, melyet Kölcsey Ferenc viselt. Mikó Gyulától a városi téglagyárban talált népvándorláskori malomkövet. Szeghalmi Gyulától szeghalmi őstelepről való 15 drb. kőkori agyag és csontleletet. — egy zsugorított csontvá: fenyképlemezét. Szabó Sándortól (Olajútótelep) ezüstlel kiért agyú kovácpisztolyt. Papp Gyula tanulóól szép kővést (Boldogfalusi lelet) Pomagács Lajostól IV. István rézpénzét. Tikes Béa a Erdőmérnökötől a Nagyerdőn, Apátján és Monostoron talált különböző régiségeket, kovácpisztolyt, középkori sarkantyukat, patkót, szekercét. Varga László banktisztviselőől kőfejleszt, (Somai lelet). A városi tanácstól 50 drb. városi okmányt.

— „Nyukosz” hirdetmény. Folyó hó 14-ől kezdve minden szombaton, vasárnap és hétfőn a Haner és Társai R. T. fűszerüzletében (Püspöki palota) kedvezményes ár n konyakertészeti cikkek állnak rendelkezésre tagjainkna. Előnksg.

„Antisanol” izzacás ellen.

Két templomot akarnak építeni Debreczenben

Egy református és egy katolikus templom terve.

A római katolikus egyház már régebben azzal a kérelemmel fordult a tanáshoz, hogy egy építendő katolikus templom céljaira bocsásson megfelelő telket a rendelkezésére. Döntés mindezeig nem történt, hanem a tanács egy bizottságot küldött ki, hogy az kutasson fel megfelelő telket a templomépítés céljaira. Legerősebben Péterfia-utcát emlegetik.

Közben a református egyház is hasonló kérelmet nyújtott be a városhoz. A tanács ennek ügyét is a

bizottsághoz utalta. A bizottság ma, pénteken tárgyalást fog tartani a két templom telke ügyében.

A város mindkét kérelmet megszemenő jóindulattal kezelte idáig s továbbra is ez várható, hiszen az egyházi életnek intenzitása a lakosság hitbeli, erkölcsös érzéseiből táplálkozik s a művelődés, az államrend is úgy kívánja, hogy ez erkölcsös, vallásos érzésekből táplálkozó egyházi élet a köztestületnél megfelelő támogatásra találjon.

Az ipariskolai pénztári szabálytalanság újabb fejleményei.

A nagybeteg igazgató nem tudott kellő ellenőrzést gyakorolni.

A múlt napokban hírt adott arról a Debreczen, hogy az ipariskola pénztárkezelését a váratlanul megejtett rovacsolás nem találta rendben. A pénztárból kb. 3 millió korona hiányzott. A pénztárkezeléssel megbízott K. J. nevű tisztviselő azonban megérítette a hiányzó összeget. — K. J.-t a polgármester elbocsátotta.

Most arról értesüünk, hogy Csurka István ipariskolai igazgató ellen fegyelmi eljárást indítottak. A két esemény okozati összefüggésben látszik lenni egymással.

A dolog előzménye ugyanis az, — hogy Csurka igazgató hosszabb idő óta állandóan betegeskedett. Hivatalát igyekezett így is ellátni, bejárt az iskolába, vagy otthon dolgozott. Betegsége mindinkább súlyosbodott, úgy, hogy néhány héttel ezelőtti operáció vált szükségessé. Csurka bejelentette állapotát a városnál és fel-

utazott Budapestre, hogy a műtétnek alávesse magát. A műtétet a napokban hajtották végre s Csurka most élet-halál közt lebeg a budapesti kórházban.

Súlyosbodó betegsége hozta magával, hogy az ügyek intézésében az ipariskola többi munkatársait nagyobb mértékben kellett igénybevennie, a nélkül, hogy az ellenőrzést fokozottabb mértékben gyakorolhatta volna. Így történt meg a K. J. által elkövetett pénztári sikkasztás is.

A polgármester, függetlenül a körülményektől, természetesen fegyelmi eljárást indított Csurka ellen, — hogy tisztázzódjék az: kit és milyen mértékben terhel felelősség a mulasztásért. A fegyelmit Csóka Sámuel polgármester, helyettes főjegyző vezeti. Természetesen döntés az ügyben csak Csurka felépülése és hazatérte után következhetik be.

Összeomlott a debreczeni „Baromfi Részvény Társaság”.

Megbukott a tojásosztalék rendszer. — Az „igazgatót” család miatt letartóztatták. — Harminc feljelentés van ellene.

Hetekkel ezelőtt Pávay György, — Szondy-utca 27. szám alatti, állítólagos baromfi-kereskedő sorra járta az egyes ismerőseit és az egyes jóléti egyesületek vezetőit s azokkal „nagy üzleti tárgyalásokba” bocsátkozott. Így az egyes egyesületek vezetőit arra kérte fel, hogy hassanak oda, miszerint az egyesületi tagok „egy új formájú, modern gazdasági tranzakcióba” ugynevezett baromfirészvénytársaságba bocsátkozzanak. Az üzlet megkötése érdekében csupán arra kérte az egyes egyesületi tagokat, hogy fizessenek azok Pávaynak 60.000 korona részjegyet. Ennek ellenében Pávay minden részjegyzőnek megajánlott nov. 1-ére 6 darab vágócsirkét, karácsonyra 6 darab tyukot s havonta 3 tojást. Természetesen az előnyös ajánlatot sok jóhiszemű egyesületi tag örömmel fogadta és egyremásra jelentkeztek részjegyzők.

A tojásrészvényesek egy részének már június 1-én szállítani kellett volna a tyuktojásokat. Fel is keresték sokan Pávayt, azonban a jelentkezők nagyrészének azt mondta, hogy tojás üzletei nem sikerültek, baromfiudvara „utánpótlásra vár”, így a tojás-

sokat csak ősszel szállíthatja. Egy-két jóhiszemű ember türelemmel várakozott, de többen kételkedni kezdtek s feljelentéseket tettek Pávay ellen a rendőrségen.

A rendőrségre tegnap aztán előállították Pávay Györgyöt és megkezdték kihallgatását. Ennek során kiderült, hogy Pávay baromfiudvara a Holdban lehet s a beígért tojásrészvények és tyuk-csirké osztalékok egyáltalán nem folyósíthatók, annyival is inkább nem, mivel Pávay a 60.000 korona jegyzési részdíjakat elköltötte. A rendőrség éppen ezért őrizetbe vette Pávay Györgyöt s bűnlíztájának összeállításán most dolgoznak. Eddig több, mint 30 feljelentés érkezett a rendőrségre Pávay György ellen. Most a rendőrség felhív minden olyan egyént, aki a Pávay-féle tojás részvényre jegyzett, hogy azt irásban, az összeg megjelölésével jelentse be a rendőrség detektiv-osztályán.

Az éjszaka jelenti munkatársunk a rendőrségről, hogy Pávay György ellen három újabb feljelentést adtak be a rendőrségen. A feljelentők közt szerepel egy debreceni közismert

ügyvéd, akivel Pávay 9.000.000 kor. áru tojásrészvényt jegyeztetett és egyidejűleg az ügyvédtől 9 millió koronát vett fel. Az eddigi feljelentések szerint Pávay közel 20—25 millió koronát sikkasztott el.

— A debreceni főreáliskolai volt tanuló társak szövetsége, f. hó 14-ől közzétette után társasvácsoráját nem mint jelezve volt a nagyerdő parki tereben, hanem a Nem. th. Cs. Isz. (régi Buzás) vendéglőben tartja. Felkérte nek a szövetség tagjai, hogy lehetőleg hozzátartozóikkal együtt f. hó 13-án pénteken délután 6 óráig a városban való részvételüket a főreáliskola igazgatóságától vagy a szövetség titkárnál (dr. Lacskó Piac utca 44. Futura. Telefon 769.) bejelenteni sziveskedjenek.

— Fűszerkereskedők tömörülése. A debreceni fűszerkereskedők folyó hó 15-én délután fél 4 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében értekezletet tartanak. Az értekezlet célja a fűszerkereskedők érdekeinek védelme és az ő különleges — a nagykereskedelemtől eltérő — érdekeik biztosítására a kaci tömörülés. Az értekezlet tárgya: 1. a forgalmi adó átalányozása, 2. a kereskedelmi áruaktárok újbbi vagyonyváltása, illetve megadóztatása, 3. egyéb sérelmes ügyek megvitatása. A vezetés nyomatékosan figyelemzti az összes fűszerkereskedőket, hogy az értekezleten, melyen a fűszerkereskedők összes vitális érdekei megvitatásra kerülnek, mindnyájan mulhatatlanul jelenjenek meg.

— Két új kéményseprő. Még a múlt évben megüresedett két kéményseprőmesteri állás. Az állások betöltése felebbezés útján a tanáshoz került, mely Novák Mihály és Viola Kálmán debreceni kéményseprők pályázatát fogadta el. A tanács ilyen értelmű határozatát végzőfokon a kereskedelmi miniszter fogja jóváhagyni.

— Meghívó. A pincéstanonciskola f. hó 14-én, szombaton délután 4 órakor az iskola (Miklós-utca 3. sz.) emeleti helyiségében tartandó évzáró vizsgálatára. A felügyelő bizottság.

— Rádióhangverseny a dunai hajókon. Csak nemrégiben jelent meg a Dunán az első rádiókészülékkel felszerelt dunai hajó. Az első rádiós hajó a Dunaröhajózási Társaság Ausztriai gőzösa volt. Zanetti kapitány az Ausztriai parancsnoka kísérleti célokból szerelte fel a hajóját a a rádiókészülékkel, melynek felvétel és küldését saját kabinjában helyezte el a magas a tennet pedig az egyik árboc és a kémény közebe szerelte fel. Zanetti kapitány utazása folyamán legénységével együtt megszerezte halottak Passau körüli német rádióhangversenyeket sőt a német és angol Broadcasting leadóállomások zenéjét és közléseit is hallották. Zanetti kapitány közlése szerint a legszebb rekord eredménye az volt, mikor a cardiffi Broadcasting állomás leadását is sikerült meghallgatni. A Dunán egyébként továbbra is szorgalmasan folynak a rádiókísérletek.

— Tengeri termelési verseny. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ez-uton hívja fel a tengeri termelési versenyre jelentkező gazdákat: hogy a jelentkezés alkalmából kiadott termelési és megfigyelési utasításoknak megfelelően pontosan gyűjtsék illetőleg jegyzék fel adataikat a kiküldött kérdőívet, mert az érdemi elbírálás csak abban az esetben lesz lehetséges, ha a versenyzők pontos adatokkal kitöltött kérdőívet küldenek annak idején be.

— Naponta friss csapolásu elsőrendű Dreher-féle koronásör, világos egy pohár 3000 korona, egy korsó 5000 korona. Nagy váasztékban zóna villásreggelik 6000 korona. Albert beivárosi éttermeiben. Kiváló finom asztali és pöcsényeborok.

Halálozások.

Tegnap a következő halálozásokot jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz:

- Szacsuri Sándor Dévay-utca 17. ref. 14 hó, Borsó Balint Kis Áron-utca 21. ref. 77 éves, Nagy József Salétromlak-tanya ref. 36 éves, Siket Lajos Varga-utca 11. ref. 47 éves, Ictta Ferencz Halap 27. ref. 31 evss, Lanari Zsófia iskola-utca 102. ref. 4 éves, Nagy Jolán Bercsényi-u. 52. g. kel. 9 hó, Nagy Lajosné Honvéd-u. 9. b. róm. kath. 64 éves.

Kékkő, raffia, rezkénpor, kénlap
 szállíszeti cikkek, fűszer-, csemege- és gyarmatárak
 legjobb minőségben kaphatók
Csanak József K. Rt.
 fűszer- és csemegekereskedésében Piac-u. 51. 101 éves cég. Telefon 70

Müsoros esték és társas multságok teszik kellemesé a Konyári Sóstó-fürdőt.

Hol nyaralnak a debreczeniek? — D'Ehlenberg — Pellenek társulatot szervez a Sóstón. — Jó vasuti összeköttetés.

Mindenkor kedvenc nyaralóhelye volt a debreceni és hajdumegyei urí családoknak a gyógyhatású **Konyári Sóstó-fürdő**, ahol a nyári forróság elől épen úgy el tud menekülni az ember, mintha valamely nagyon költséges messzeeső fürdőre utazna. Kényelmes fürdőberendezés, kitünő ellátás várja a Sóstón a pihenni vágyó közönséget.

A fürdő igazgatósága nemcsak a kifogástalan ellátásról gondoskodik, hanem módot talált arra is, hogy a népszerű nyári fürdő egyik legnépszerűbb szórakozóhelye legyen az egész környéknek. — D'Ehlenberg-Pellenek a mikófalvi passziójáték közismert szerzője, a ki a fürdőszéken alatt a Sóstón nyaral, állandó és nívós kabaré-előadásokat és hangversenyeket, továbbá különféle vízi játékokat és látványosságokat fog rendezni.

A megnyitó előadás vasárnap, június 15-én lesz **Jankovszky Mara** filmművésznő, **Szemere Gyula**, az Apolló-kabará főrendezője felléptével. — A Csokonai-színház több művésze is biztosította állandó nyári vendégszereplését a Sóstó-fürdőn többek között **Krampera Lóna**, **Kovács Terus** és **Unger István**.

A kitünő vasuti összeköttetés is nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a nyaralás egyik legkedvesebb emlékeit jelentse a debreceni közönségnek a Sóstón való tartózkodás. — Reggel 8 és délután háromnegyed 3 órakor indul a vonat a fürdőbe, vissza pedig a késő esti órákban jön.

— **Megöle az alkonol.** Szabo Julianna 62 éves asszony már régebb óta szenvedélyes alkoholistája volt. Tegnap is annyira bészszelt az egyik Bihary telepi korcsmámba, hogy mikor onnan eltávozott az uton összerúgott s alkonol mérgezésben meghalt. A hainali órákban találták meg hulláját a Bihary-telepen cirkáló csendőrök. Hulláját beszállították a bonctani intézetbe.

— **A tisztviselő szövetek kiosztása.** Hosszu huza-vona után végre megkezdődik a tisztviselő ruhaszövet kiosztása. Értésülésünk szerint minden tisztviselő, aki szövet illetményét megkapta, Sztepanov kiváló szabómesternél rendel belőle ruhát a D. rabos-utca 44. sz. alatt, mert ott lehet a lezelegánsabb, legolcsóbb, kifogástalan munkát kapni.

— **Kisbirtokos, ki ellopta a falusi jelező szőlőkarót.** Czina Pál 57 éves nyírnyárházi lakos, kinek 15 hold saját földje van, tavaly ősszel Szombati István szőlős-értéből 100 darab szőlőkarót lopott. A nyírnyárházi törvényszék egy havi fogházbüntetéssel sújtotta. Másodszor is foglalkozott az ügyvel a debreceni bíróság. Czina tagadta a terhét róla cselekmén t. Azt állította, hogy a kérdéskor az ő kerületéből készültek s a jezt vitte ki az ő szőlőjébe s ugyan-csak ő verte be azokat a földbe. A bíróság dühöské mondta ki, de hajlott korára viló tekintet büntetését 2 hétre szállította ki. Czina megtagadott az ítéletben.

x **Tükrögyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése** Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv utca 14/15. Telefon 35-6.

— **Férfi öltöny juhavásznak, gyermek zoknik megérkeztek.** Viarius Sándor és társához.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edénéi.

Egy kleptomániás máv. előjáró lopásai.

A szerencsétlen embert visszaszállították az elmeorvos-intézetbe.

Szerdán délután a derecskői vici-nális vonat indulása előtt a pályaudvari rendőrök előtt gyanús lett egy férfi, akinél több olyan holmit találtak, melyből arra lehet következtetni, hogy azok illegitim uton kerültek az illető birtokába. Azonnal előállították a rendőrség központi ügyeletén, ahol Izsák Dezső detektív megkezdte az ügyben a nyomozást. Ennek során megállapítást nyert, hogy az előállított egyén Zatránsszky MÁV előjáró Derecskéről. A nála talált holmijáról a legzavarosabb mesét adta elő. Ezekből azután a rendőrség rájött egy nagyobb stíli vasuti

lopásra. Az ellopott tárgyak értéke körülbelül 10 millió korona. Tegnap már kiutazott Derecskére Lakatos detektív, a megejtendő házkutatás végett. Tegnap este Lakatos detektív vissza is érkezett. A Debreczenben megejtett házkutatások alatt megállapítást nyert, hogy Zatránsszky több rendbeli lopást követett el. Kiderült azonban róla, hogy kleptomániás és csak nemrégiben távozott a debreceni ideg- és elmekórtani intézetből. Most a rendőrség intézkedni fog, hogy ismét visszaszállítsák a szerencsétlen ember az elmeorvosintézetbe.

Szenzációs fordulat a Bosznay-czég kárára elkövetett 20 millió koronás család ügyében.

Kátai Bécsbe szökött, de előbb egy 100 milliót kölött vásárolt a ház milliót. — Bosznay Lövingert perli.

Nemrégiben napokig foglalkoztatta a debreceni és vidéki sajtót az a furfangos család, melyet egy másnák rélt fiatalember követett el a Bosznay textil-nagykereskedő kárára. A sikkasztás története röviden ez:

Bosznaynak sürgős fizetnivalója volt Budapesten s mivel a határidő már lejáratfelben volt, nem akarta postára bízni. Kiment az államásra ismerőst keresni. Ott találta Löwinger fakereskedőt egy egy fiatalember társaságában. Pélig-meddig ismerte ő is a fiatalembert, de Löwinger bemutatása után bizonyos volt benne, hogy az illető Darvas.

A fiatalember vállalta a pénz felvitelét s át is vett Bosznaytól 20 millió koronát. Csak mikor a pesti cég követelte másnap Bosznaytól a pénzt, akkor sült ki, hogy a fiatalember nem Darvas, hanem a hozzá csalóddásig hasonló Kátai nevű ékszer-ügynök. Kátai elsikkasztotta a pénzt, de mint a legutóbbi rendőrségi jelentés mondja, kellőképpen gondoskodott a esinos összeg szakszerű kamatoztatásáról is. Legelső dolga volt Budapesten vizumot és utlevelet szerezni. Miután ez igen rövid uton sikerült neki, beállított az egyik legelőkelőbb belvárosi ékszerüzletbe, hol mint ékszer-ügynököt már régebben ismerték. Előadta, hogy egy arisztokrata családtól megbízást kapott egy értékes ékszer megvásárlására. Az ékszerüzlet azonnal egész személyzetét mozgósította. Elébe rakták a fél ékszerüzletet. Kátai válogatott a súlyos milliókat érő drágaságokban s végre is megnyerte tetszését egy gyönyörű kőlé. Ara százmillió korona. Kátai azt mondta, hogy mivel nem bizonyos benne, hogy előkelő megbízó magas tetszését megnyeri-e az ékszer, szeretné azt kocsihoz vinni előzetes be-

mutatásra. Biztosíték, illetve előlegként ott hagy 20 millió koronát. Az ékszerész megbízott benne. — Kátai kocsihoz állt s meg sem állott az indóházig. Azóta Bécsben van. Az ékszerész könnyebben tudta átszállítani a határon, mint a pénzt.

A rendőrség most is erőteljesen nyomoz utána. Bosznay, kit súlyos anyagi kár ért, most pert indít, még pedig Löwinger fakereskedő ellen, mert szerinte ő erősítette meg bemutatása által abbéli hiedelmében, hogy Kátai ur közös ismerősük: Darvas.

Ítélet a Gyémánt-cég kárára elkövetett betörés ügyében.

Erdekes ügyben ítélezett ma a törvényszéken a Serly tanács. Ez év február hó 12-én Gyémánt Géznál álkules segítségével bejutva a raktárba, onnan szappant 1.000.000 kor. értékben ellopott. Weisz Béla viszont 2.000.000 értékben 0-ás lisztet lopott el, amelyet az orgazdasággal vádolt apjánál, Weisz Móricnál helyezett el. Weisz Menyhért a szappant Kupfer Sámuel által értékesítette. Gyémánt Géza a kár megtérülése után nem kívánta Weisz Béla megbüntetését. — Weisz Móric és Kupfer Adolf azt vallották, miszerint nem tudták azt, hogy lopott holmival van dolguk. A vád- és védőbeszédet után a bíróság Weisz Menyhértet 1 és fél évi börtönrre, 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte — Weisz Bélát, Weisz Móricot és Kupfer Adolfot felmentette.

Az ügyész súlyosbításért felebezett, Weisz Menyhért ügyvédje pedig enyhítésért.

Hirdessen a „Debreczen”-ben!

Elcserélném
Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő
 4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkirozott udvarral, azonkívül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cselédlakással ellátott lakasomat a város belterületén levő 5—6 szobás lakással. Folyó évben még a lakáshoz tartozó 6000 négyszögöl gyümölcsös és szőlővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabosbukkönnyel bevetett területet is átadnám a folyó évi terméssel együtt.
A lakásom 1917-ik évi bére 800 korona.
Tudakozódní lehet: 505. telefonszám alatt.

Csak egy mosolyt!... Az elfoglalt olvasótábor.

Egy közelvidéki újságban találunk vasárnap az alábbi értesítést:

Olvasóinkhoz: Lapunk a jövő héttől fogva csak vasár- és ünneppnap jelenik meg, addig, míg olvasóink nagyrésze a mezei munkával van elfoglalva.

Teljesen igazva van lapírtásunknak, mert mire való az újságkiadással járó rengeteg költség, ha az olvasók nem tartózkodnak otthon. Ami esemény történik a faluban, azt az étel-hordó asszonyok, meg leányok ugyanis elmesélik. Mire megjelennek a lapban, már elkéstek volna vele.

Egy ugynevezett régi mezővárosban jártunk valamikor, amikor leeggett az egyik utca fele, a hefi lap pedig árva szóval sem emlékezett meg róla, ellenben az akkortáji nagyon divatos **argentiniai ezüstvölgy** sággal foglalkozott hosszasan.

— Mit írjunk meg olyan dolgot, fellette kérdezősködésünkre, a szerkesztő, amit mindenki tud. Ott volt a tűznél az egész falu, láthatták közvetlenül. Eppen azért méltányoljuk azt a másik eljárást is, amikor a hetenként kétszer megjelenő újság így adta hírül a belső eseményeket.

— Lapunk esütörtöki száma teknikai akadályok következtében nem jelenhetett meg, szerkesztőnk ugyan is két dísznótában volt kénytelen részt venni.

— **Magánl. sértésért 3 napi fogház.** 1921 januárjában táncmulatságot rendezett a városi ifjúság, amelyre elment Nyakó Miklósné is, a falu szépe. A szép nő megtetszett Hamza Imre örmesternek és Peschel Artálnak is. Táncolták vele, de annyira ráiak, hogy a szép Nyakóné meglegelve, hisztadult. A táncosoknak ez nem tetszett, Hamza örmester állítólag a kardját is kárátolta. Az asszony futásnak eredt, de Peschel még így is utánna szaladt s mikor az ajtó bezárta a kerítésen ugrott be. Láttá azonban, hogy az egész család ottkor van, eltávozott. A mai tárgyaláson csak Peschel jelent meg, aki tagadni igyekezett az esetet, de ellet mondásokba keveredve, rábí onyult a ttt s a bíróság magárlakértésért 3 napi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért felebezett.

Árdrágítás, rendőr, kaptafa, véres lepedő.

Szepesi Mihály 36 éves piaci árúst árdrágításon kapta rajta Gorgyák Kálmán sárospataki rendőr. Előállította az otáni ügyeletre, hol a tisztviselő azonnal megkezdte a kihallgatását.

— Hány éves? — felelt Szepesi.
 — Nyolcvannégy — felelt Szepesi.

A rendőrtisztviselő figyelmeztette, majd még egyszer megkérdezte, hogy hány éves.

— **Találják ki az urak, ha olyan okosak.** — volt a felelet.

Gorgyák rendőr, ki Szepesi hátmögött állott, ez utóbbi feleletre egy hatalmas pofont adott a terheltnek, ki visszafordult s védekezett a második pofon ellen.

Heves dulakodás fejlődött ki. Gorgyák legyűrte egy legénységi ágyra s egy felkapott kaptafával ütötte meg Szepesit, kinek fején es orrán el kezdett folyni a vér, úgy hogy az ágyon lévő lepedő is csupa véres lett. A sátoraljauhelyi törvényesnek annak idején megfelelő bizonyítékok hiányában felmentette a rendőrt a hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés vétsége alul. A debreceni tábla a mai főtárgyaláson, tekintettel két terhelő vallomásra s az orvosi látleletre, mely 20 sebhelyről ad számot, büntőnek mondta ki a rendőrt, azonban tekintetbe vette az összes enyhítő körülményeket, a felindult állapotot, s csak 200.000 korona büntetést szabott ki rá.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

- Jun. 13.: Gyere be rózsám. Operette D) bérlet.
- Jun. 14.: Gyere be rózsám. Operette B) bérlet.
- Jun. 15.: Délután: A vén gazember. Életkép. Este: Gyere be rózsám. Operette. Bérletszünet.
- Jun. 16.: Gyere be rózsám. Operette A) bérlet.

Gyere be rózsám.

Ezen új operett bemutatónál a színpad felénkült, egészséges lendülettel a szellemességtől az ötletességig mozgott. A francia szerzők sok eredetiségtől csillogó szövegét Zágón István fordította magyarra és az aktuális pesti szójátékokat bőségesen helyezte el. Ezért a „Gyere be rózsám”, mintha vaiami sajátosság korszertűség bélyegét viselné magán, s mivel most két hónapokig változnak a szójátékok, a divatos közhelyek és viccek, az ilyen operett csak egy szezonra nyílhat ki a rivalda fényében. Már is, mintha Zágón egykor igen aktuális és találó tréfái, szójátékai idegentül hangzóak, elmúltak, nem aktuálisok volnának. Az operett lényege, maga a konstrukciója és a szövegekből áradó vídám széleme megkapó, épen úgy mint a zene és énekszémai.

Az önzetlen, szép sikert a gondos előadás és kitűnő szereposztás is biztosította. Kádár Böske, Madelaine Tapin szerepében kitűnő klasszisu énektudását megfelelően érvényesítette, a táncszámoknál pedig örvendetes fejlődést és a színpadon való biztosság érzését mutatta. Kovács Terus rendkívüli élénk, temperamentus játékaival ez alkalommal is sokban hozzájárult a teljes sikerhez. Markovits Andor, Unger István, Soós Mihály, Halasiné a komikumot képviselték. Szabó Gizi, Torma Guszló a kisebb szerepekben tűntek ki.

A színházi iroda jelentései:

Telivér francia bohózat a Gyere be rózsám operette szövegeknyve, melyen nem tud eleget kacagni a közönség. Congenialisan simul hozzá a pnpmpás tánc és énekszámokból álló zene, úgy, hogy igazán nagyszerű, kedves estét szerez a közönségnek.

A legközelebbi reprise a színháznak A mikádó angol táncos operette lesz. Arthur Sullivem zenéje, dallamossága és szépségével classicus magaslalon áll.

Zivataros esők várhatók.

Meteorológiai intézet jelentése.

Hazánkban eső sehohsem volt, a hőmérséklet kissé emelkedett 25—27 C fok között váltakozik. Időprognózis: Zivataros esők várhatók, később hűvös idő valószínű.

BELVÁROSI GÖZ- ÉS KÁDFÜRDŐ PÁSTI UTCA 8.

Nyári szezon árjegyzék:

Gőz- vagy kádfürdő személyenként 6000 K
Tükörfürdő személyenként 3000 K
(Lepedő nélkül)

Havi családi bérlet:

10 fürdőre érvényes, bárki által használható!
Gőz- vagy Kádfürdőre 50,000 K
Tükörfürdőre..... 25,000 K
Tükrözőg. ermekeknek 20,000 K

Folytatás és előzetes kiszolgálás.
A hird. nyitva reggel 7-től este 8-ig

Uj nyom a Csónakázó-tó parti rejtélyben.

Kívél sétált Harczos Teréz halála előtt.

A csónakázótó rejtély még mindig felderítetlen, azonban a nyomozás újabb fázishoz jutott. Preineszberger Jenő táblalabirónak, a központi vizsgálóbíró ság vezetőjének ugyanis valaki tudomására hozta, hogy egy vasutas, ki a gyilkosság estéjén Harezos Terézt látta a MAV pályaudvar előtt egy idegen fiatalemberrel sétálni. A pesti gyorsvonal beérkezése után volt ez. A fiatalember nem azok közül való volt, kik Harezos Terézzel ismeretségben voltak, mert ezeket a vasutas ismerte. Harezos Teréz kísérője idcgennek látszott és amennyire a vasutas beszélgetésükből hallotta, a beszédfoszlányokból is kivehető volt, hogy a leánnyal az idegen akkor ismerkedett csak meg.

Eddig a vasutas, ez a fontos tanu nem jelentkezett, de most a rendőrség megkeresi és felhívja tanuvalloásra.

Nem lehetetlen, hogy ezzel új fordalathoz ér a nyomozás.

Közgazdaság

Esett a dollár a zufforgalomban.

Budapest, június 12. Tegnap délelőtt beállott az a helyzet, hogy a zufforgalomban alacsonyabb árfolyamon lehetett valutát elsősorban dollárt kapni, mint azt a devizaközpont az igénylőknek kiutalja.

Lanyhaság a magánforgalomban.

Az értékpapír magánforgalom csütörtökön délelőtt folyamán barátságosan indult, később azonban, amikor a bécsi tőzsde lanyhaságáról érkeztek hírek, itt is nagyobb meynyiségű arbitrázs papirt kínáltak lemorzsolódó árfolyamok mellett.

Az eladók számát szaporította az a körülmény is, hogy a külföldi fizetőszközök ára a zufforgalomban a hivatalos áruárfolyam alá esett.

A helyi piac értékeiben alig volt üzlet, az itt felszínre került árfolyamok legnagyobb része csak névleges.

Tájékoztató árfolyamok:

Bankok: Magyar Hitel 620—615, Osztrák Hitel 228—226, Kereskedelmi Bank 1350—1330, Földhitelbank 390—380, Kereskedelmi Hitel 33, Német Bank 32, Merkur 16, Angol-Magyar 66, Ingatlanbank 250, Általános Bank 14, Lloydbank 13.

Takarékpénztárak: Általános takaréktár 180, Belvárosi 20, Egyesült fővárosi 173, Pesti Hazai 4250—4150.

Malmok: Viktória 235, Tranz Danubia 73, Gungaria 110, Első budapesti 135.

Vasművek: Gans Danubius 3525, Kaszab 42, Roessemann 98, Schlick 81, Vulkan 102.

Textilvállalatok: Juta 210, Kender 88, Goldberger 215, Győri textil 35, Unió 11, Pamut 220.

Sőr és szeszipar: Krausz szesz 53—54, Baróti 350, Részvénytör 270, Polgári sőr 600.

Élelmiszervállalatok: Oceán 38, Szalámi 103—118, Czinner 20—23, Villányi 60.

Faipari vállalatok: Merkurfabrik, Ófa 570, Hitelfa 31, Viktória butor 7, Körösbányai 48.

Különbféle vállalatok: Keleti-Murányi 37, Chinoin 16,5, Pharmacia 23.

Zürichi zárlat.

Neyyork 568, Szofia 405, Berlin 130, London 2449, Hollandia 21235, Budapest 61 és fél, Prága 1662, Milánó 2475, Páris 3035, Brüsszel 2615, Bécs 80, Varsó 110, Belgium 672 és fél, Bukarest 245.

Változatlan a gabonapiac.

Az árutőzsdén a piac ma is üzletelen. A gabonapiac irányzata változatlan. A forgalom igen csekély. Áru van mindentől

Tiszavidéki buza tiszavidéki partásban 322—325.000 korona.

Dunántúli búzát 322.000 koronával fizetik. Rozsban nincs üzlet. 270.000 koronával kínálják. A takarmánycikkpek piaca gyengén tartott. Arpafelekért 290—300.000 koronát fizetnek.

A zab állomáson 280—290.000 budapesti paritásban 320—325.000 korona, pestvidéki árúért 300.000 koronát kérnek. Tengeri budapesti paritásban 280—285.000 korona.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvasári maradvány 652, érkezett 334, eladatott 200. Árak: könnyű 22—25000, nehéz 23—25000. Zártvasári maradvány 5, érkezett 124, eladatott 4. Árak mint fent.

A kosztipenz egy százalék alá süllyedt.

Csütörtökön a pénzüzlet 1 százalék kínálattal kezdődött, de a kínálók igen nagy túlsúlyban voltak a pénzügyénylőkkel szemben s így a pénz ára lassan előbb hétnyolcadra, végül a déli órákban háromnegyed százalékra süllyedt vissza.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	89600 K	91700 K
Angol font	384600 K	395600 K
Hollandi forint	33300 K	34300 K
Francia frank	4760 K	4900 K
Svájci frank	15680 K	16150 K
Léva	620 K	655 K
Cseh korona	2610 K	2685 K
Lei	370 K	400 K
Lira	3880 K	4000 K
Dinár	1050 K	1085 K
100 n. márka	— fill.	— fill.
Lengyel márka	— fill.	— fill.
Osztrák korona	126/25	130/00
Napoleonarany	316000 pénz.	

100 takarékkorona egyenlő 133 papirkoronával.

Ha elegánsan akar járni,

vásároljon szövetség

Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Balatonmelléki borok!

KISS BÉLA ÉS FIA ZENÉKARA

ESTÉNKÉNT

a GAMBRIUSBAR JÁTSZIK!

SŐR

f. s. csapo ásu

Sport

Az uruguay futballcsapat Budapesten.

Budapest, jun. 12. Uruguay labdarugó csapata július 6-án Budapesten mérkőzik a magyarokkal. Az olimiai futballbajnokság győztesét mérkőzésre hívta meg Ausztria, Magyarország. Uruguay a meghívást elfogadta. Ausztriában június végén mérkőzik a bajnokcsapat, Magyarországon pedig július 6-án játszik. Uruguay ellen válogatott csapatot állít ki a labdarugó szövetség. Az FTC, MTK-hoz tartozó csapat külföldön turázik, azonban a játékosok egy hét múlva hazaérkeznek és kiálhatnak Uruguay ellen. Az uruguay-i bajnokcsapat a vendégszereplésért 3000 dollár, közel 300 millió tiszteletdíjat kap.

Az uszóverseny.

A Debreczeni Uszók Egyesülete mindent elkövet, hogy a vasárnapi uszóverseny közönsége a várakozásnak megfelelően teljes mértékben meg legyen elégedve. Mindazok, kik a versenyre villamossal akarnak kimenni, azok a verseny napjának délelőjén a Hungaria kávéház terraszán, ahol egész délelőti kaphatók lesznek a versenyre szóló jegyek, ugyan-csak kaphatók olcsó villamos jegyeket is. A névzések már lezárultak és igen ajánlatos jegyeket előre gondoskodni. Előre váltott jegyek 20 százalékkal olcsóbbak. J. y. k. előre válthatók a „Műúszóban”, a Margit fürdő uszoda pénztáránál, Frank Imre divatárüzletében Piac-u. 43. és a verseny délelőjén a Hungaria kávéház terraszán.

Egy állítólagos pástoróra, mely fogházzal végződik.

Ifju Kovács Mihály és Ferkó András orosi lakosok 1922. februárjában betörték a Pilinszki András kertjének ajtaját. A kerten keresztül behatolva a konyha ajtaja elé érkeztek. Elkezdtek döngötni az ajtót s az ablakot. Pilinszkynek csak fiatal felesége volt otthon s nagyon megrémült az éjszakai vizitól. Rémulált hangon szóló ki az ágyból: „Ki zörget odakint”. — „Az urad, nem ismered meg a hangom” — felelt ifj. Kovács. — „Kedves ángyom, nyisd ki az ajtót, én is akarom tudni, hogy mi az a huszonggy” — kontrázott mellé Ferkó András.

A fiatal asszony rémulten kiugrott a hátulsó ablakon s a szomszédba szaladt segítségért. Mire a szomszédok oda érkeztek, Ferkó már elinált. Kovácsot azonban megfogták és átadták a csendőrségnek. Kovács a vallatásnál azt állította, neki a fiatalasszony jó ismerőse s bár nem volt köztük semmi megegyezés, pástoróra akart hozzá menni. Hogy Ferkót miért vitte magával, arra nem tudott feleletet adni. A tegnapi tárgyaláson azzal is védekeztek, hogy nagyon be voltak rugva. A bíróság magánlaksértés vétségében mondta ki bűnösnek őket s fejenként egy-egy havi fogházat szabott ki rájuk. A bíróság enyhítő körülménynek vette a vádlottak fiatal korát, ittasságát és rendkívül alacsony fokon álló intelligenciáját. Az ítélet jogerős.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r.t.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap nyomdájában.

A „Debreczen” 789. telefon száma:

GARAI

és Testvére
férfi és fiuruha
nagyáruháza
Bika szálló épület.

Feltűnő olcsó

árban árul és pedig
tartós férfi öltöny
kapható
650000 koronától
kezdve.

Divatos tavaszi
férfi felöltők **500.000 K**

Fiú ruhák 120.000 koronától

Divatos csinos
nadrágok **130.000 K**

Strapa vászon
férfi öltöny **480.000 K**

Tisztviselők és fő-
iskolai hallgató
urak nagy kedvez-
ményben
részesülnek.

Kérjük a t. vásárló kö-
zvetőséget a cégre ügyelni

Garai és Testvére
Bika szálló épület

**Női kosztümök,
férfi öltöny**
készítik heti és havi rész-
letfizetés mellett a mai nap-
tól. Ugy női, mint férfi szö-
veteiket méterenkint is áru-
sitok szintén heti vagy
havi részletfizetés mellett

TEGDÉS JÁNOS,
Debreczen, Péterfia 42.

Négy szobás

belvárosi modern emeletes lakásomat
elcserélném három, esetleg öt szo-
bás lakással, lehetőleg a Szent-Anna
környékén. Cím a kiadóhivatalban.

MINDENT MEGTUD
??

ha naponként megveszi és át-
olvassa a délután öt órákor
megjelenő
„Tiszántúli Hírlap”-ot
és a reggel hat órákor
megjelenő
„DEBRECZEN”-t.

E héten olcsó árban vásárolhat
szappan, kölnivíz stb. cikkeket
a **Forgalmi Ilatszertárban.**
A kirakatban olcsó árak!

Szilágyi Jenő pénzkölcsönt közvetítő és
értékpapír kereskedő iro-
dája 18960 és 13068 számú
iparengedélyek alapján.

Debreczen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint
gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítik pénzkölcsönt rövidebb
és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat
teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél
kívánatra kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TÖZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak
és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi érték
napj arfolyamat bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Általában el van ismerve
hogya a legegánsabb, legszebb

NŐIKALAPOK

A RÓZSA ÁRUHÁZBAN
szerezhetők be!

Az új vámtarifa esetén az árak csak drágábbak lesznek, így mindenki
érdeke, hogy fedezze **Női kabátok, ruhák** leszállított árban
szükségletét. árúsíttatik.

Téli szezonból visszamaradt velour kabátok, boák olcsó árban kaphatók!

RÓZSA ÁRUHÁZ
DEBRECZEN
ALFÖLDI PALOTA

Jégek ellen

legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a
Gazdák Biztosító Szövetkezeténél
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROSI BÉRPALOTA)

APRO HIRDEZESER

ELSŐRENDÜ Károlyos Szabó József
Varga-utca 1. Szent Anna u. sarok. Kész-
hencserek raktáron.

BOCZONÁDI MÉHÉSZETI CIRKEL
eladása **BAKOS vasútiállomáson**
CSAPO-utca 88. sz. Telefon 6-20.

Nyit és társas, Malin utca 9. sz.
alatti lakásomat

elcserélném
ugyanoyannal s ahol sertés tartás
is van.

ANANYAT ezüstpó, briliánsa, hamis
fogat leguagaabb árban
VESZÉK
STEINER MIHÁLY Halván-u. 21-50-n.

HENCSEREK, piüss, szövet, bő-
vászón, diványok, afrik löször mat-
racok, szaion és börgarnitúrák ké-
szen kaphatók Debreczenszky kár-
pitosnál, Haiköz 8. Javitásokat ju-
tányos áron vállalok.

OLCSÓ és jó paplanok csakis Szilágyi
Józsefné paplan varrodájában készülnek,
Homokert, Szabó Kálmán-utca 8. szám.

RÉSZLETFIZETÉSRE. Pálincsfőz-
mosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban
kaphatók részletfizetésre is Mándoki ré-
művésznél Debreczen, Arany János utca 13.
sz. alatt. Telefon 12-42.

junius 7 től **OLCSÓ ÁRUSÍTÁS** junius 15-ig
Szappan, kölnivíz és pipere-
cikkekben
Forgalmi Ilatszertár, Piac-utca 24. sz.
Reklámárak a kirakatban!

Legszebb kalapok
Frank Edénél.

Lapkihordókat
felvesz a kiadóhivatal!!

Molykár ellen
legjobban megóvja a Villanyerőre
berendezett legmodernebb Szörme
megóvó intézet

Lipcsel szörmeház
Bika épüle, József kir. herceg-u. 1.

POLOSKA
és svábbogár irtószer garan-
tált minőségű, minden rovar
24 órán belül kiirt. Kapható
igen jutányos árban

STERN festéküzletében
Bikával szemben. Telefon 856

? **ELSŐRENDÜ?**
KUGLIZÓ
NIZSI-UTCA 54.